

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Cdo/3/2018
Identifikačné číslo spisu: 1510211653
Dátum vydania rozhodnutia: 31.01.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Mária Trubanová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1510211653.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne F. O., bývajúcej v Z., zastúpenej JUDr. Jozefom Alušikom, advokátom so sídlom v Bratislave, Černyševského č. 11, proti žalovanej B. W., bývajúcej v Z., zastúpenej JUDr. Mojmirom Plavcom, advokátom so sídlom v Bratislave, Ul. 29. augusta č. 5, o zaplatenie 6 000 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 42 C 290/2010, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 25. apríla 2017 sp. zn. 8 Co 316/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalobkyňa má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava V (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 5. februára 2015 č. k. 42 C 290/2010-186 prvým výrokom rozhodol, že žalovaní 1/ a 2/ sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni sumu 701,84 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,00 % ročne zo sumy 701,84 eur od 14. mája 2010 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti toho rozhodnutia; druhým výrokom žalobu vo zvyšku zamietol a posledným výrokom rozhodol, že o náhrade trov konania rozhodne do 30 dní po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením podľa § 151 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (zákona č. 99/1963 Z.z., účinného do 30. júna 2016, ďalej len „O.s.p.“). Vychádzal zo zistenia, že žalobkyňa sa na základe zmluvy č. XXXXX/XX o prevode vlastníctva bytu, uzatvorenej s Bytovým družstvom B. dňa 22. januára 2003 stala vlastníčkou bytu č. XX na X. poschodí bytového domu v Z., č. súpisné XXXX, č. orient. vchodu XX, zapísaného na LV č. XXXX, pre k. ú. B., na parcele č. 513, 514. Ohľadom totožného bytu žalovaná (pôvodne aj so svojím nebohým manželom W. W., ktorý zomrel dňa XX.X.XXXX - poznámka dovolacieho súdu), ako kupujúca, dňa 14. júla 2005 uzatvorila so O. O., ako predávajúcim, kúpnu zmluvu, ktorej vklad do katastra nehnuteľností bol povolený dňa 18. júla 2005 po tom, ako predávajúcemu vyplatila kúpnu cenu vo výške 1 300 000 Sk, pričom od uzavretia kúpnej zmluvy až do 20. apríla 2012 predmetný byt spolu s manželom užívala. Okresný súd rozsudkom zo dňa 15. decembra 2009, č. k. 5 C 17/2006-169,

právoplatným dňa 19. februára 2010 rozhodol, že vlastníčkou bytu je žalobkyňa. Žalovaná spolu s manželom užívala byt až dokedy ho žalobkyni neodovzdali. Po právnej stránke aplikoval § 107 ods. 1, § 451, § 456, § 458 ods. 1, § 129 ods. 2, § 130 ods. 1, 2, § 132 ods. 1, § 133 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 70 ods. 1, 2 zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a dospel k záveru, že žaloba je dôvodná. Poukázal na to, že na základe kúpnej zmluvy, uzatvorenej medzi žalovanou (spolu s jej neb. manželom) a O. O. dňa 14. júla 2005 kúpili byt č. XX na X. poschodí č. vchodu XX v bytovom dome súpisné č. XXXX na Z., zapísanom na LV č. XXXX pre k. ú. B. a správa katastra povolila vklad vlastníckeho práva v ich prospech dňa 18. júla 2005. Byt bol v ich bezpodielovom spoluvlastníctve a tento byt zveľadili a zrekonštruovali. Orgány činné v trestnom konaní zistili, že pod menom O. O. po celú dobu podvodne konal O. L., keď na základe falošného splnomocnenia a falošnej zmluvy (zo dňa 30. júna 2005) bol v katastri nehnuteľností zapísaný ako vlastník bytu, ktorý následne predal žalovaným 1/ a 2/ za cenu vo výške 1 300 000 Sk. Od 18. júla 2005 boli ako vlastníci bytu na liste vlastníctva zapísaní žalovaní 1/ a 2/. Týmto konaním spáchal trestný čin podvodu v jednočinnom súbehu s trestným činom falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate úradnej uzávery. Obe zmluvy, ktorými bolo po 30. júni 2005 s bytom nakladané, je treba považovať v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka za absolútne neplatné, keďže sú v rozpore so zákonom. O. L. podvodným konaním previedol vlastníctvo bytu zo žalobkyne na seba a i keď bol v katastri nehnuteľností zapísaný ako vlastník bytu, vlastnícke právo nenadobudol. Ak sa nestal vlastníkom bytu, nemohol vlastnícke právo k nemu platne previesť na žalovaných 1/ a 2/. Konštatoval, že Občiansky zákonník (na rozdiel od Obchodného zákonníka) dobromyseľného nadobúdateľa nechráni, žalovaní 1/ a 2/ teda na základe neplatnej zmluvy vlastnícke právo k nehnuteľnosti nadobudnúť nemohli, preto je vlastníčkou bytu žalobkyňa. Podľa názoru súdu boli žalovaná s (t. č. už nebohým manželom) v období do 19. februára 2010 dobromyseľní držitelia bytu, preto súd považoval návrh žalobkyne za dôvodný len za obdobie od 19. februára 2010 do dňa 14. mája 2010. Vo vzťahu k bezdôvodnému obohateniu vychádzal z obsahu podanej žaloby, ktorou žalobkyňa uplatnila vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 250 eur mesačne, a preto žalobkyni za obdobie od 19. februára 2010 do dňa 14. mája 2010, priznal sumu v celkovej výške 701,84 eur a vo zvyšku žalobu ako nedôvodnú zamietol. Ako neopodstatnenú vyhodnotil námietku premlčania nároku žalobkyne vznesenú žalovanou (aj s nebohým manželom), keď žalobkyňa žiadala priznať bezdôvodné obohatenie dva roky spätne od podania žaloby (14. mája 2010), preto právo na vydanie bezdôvodného obohatenia uplatnila ešte pred uplynutím premlčacej lehoty podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka. O trovách konania rozhodol podľa § 151 ods. 3 O.s.p.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 25. apríla 2017 sp. zn. 8 Co 316/2015 zmenil v napadnutej zamietajúcej časti rozsudok súdu prvej inštancie z 5. februára 2015 č. k. 42 C 290/2010-186 tak, že žalovaní 1/ a 2/ (v súčasnosti už len žalovaná, keďže v pôvodnom konaní žalovaný 1/ - manžel žalovanej zomrel 14. apríla 2016, č. l. 227 spisu - poznámka dovolacieho súdu) sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni peňažnú sumu vo výške 5 298,16 eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne z dlžnej sumy od 14. mája 2010 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Druhým výrokom odvolací súd rozhodol, že žalobkyňa má proti žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania. V odôvodnení uviedol, že súd prvej inštancie vec nesprávne posúdil po právnej stránke, keď napriek skutočnosti nepochybne preukázanej dokazovaním, že žalovaní (t. č. už len žalovaná) užívali byt bez právneho dôvodu počas celej doby, za ktorú sa žalobkyňa domáhala vydania bezdôvodného obohatenia, žalobkyni právo na vydanie bezdôvodného obohatenia nepriznal za celé uplatnené obdobie (od 14. mája 2008 do 14. mája 2010), teda v celej uplatnenej výške 6 000 eur s príslušenstvom, avšak iba za obdobie od 19. februára 2010 do 14. mája 2010. Poukázal na § 451 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka. Uviedol, že na základe skutočností, ktoré boli bezpečne ustálené v predmetnom trestnom konaní, totiž žalovaným (t. č. žalovanej) muselo byť zrejmé, že kúpnu zmluvu, na základe ktorej boli do katastra nehnuteľností zapísaní ako vlastníci bytu, uzavreli s nevlastníkom; teda absolútne neplatne; a preto nemohli byť platne nadobudnúť do vlastníctva ani oprávnené ho užívať, a to ani len časť z obdobia (od 14. mája 2008 do 14. mája 2010), za ktoré sa žalobkyňa v danom spore domáha vydania bezdôvodného obohatenia. O nároku na náhradu trov celého (prvoinštančného a odvolacieho) konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 2 Civilného sporového poriadku, zákona č. 160/2015 Z.z., účinného od 1. júla 2016, ďalej len „CSP“ v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná (ďalej aj ako „dovolateľka“) dňa 15. augusta 2017 dovolanie. Navrhla, aby dovolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil alebo napadnutý rozsudok zmenil tak, že rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil. Súčasne žiadala priznať žalovanej nárok na úhradu trov konania a právneho zastúpenia. Taktiež navrhla odklad vykonateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu podľa § 444 CSP. Dovolanie odôvodnila ustanovením § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, a teda že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej sa dovolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Poukázala na § 130 ods. 1 a 2, § 451 ods. 1 a 2, § 458 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 70 zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon). Taktiež akcentovala rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 49/2010, nálezy Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. Pl. ÚS 78/06 zo dňa 16. októbra 2007, I. ÚS 143/07 zo dňa 25. februára 2009, II. ÚS 800/12 zo dňa 28. novembra 2012, III. ÚS 247/14 zo dňa 28. januára 2016, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 549/2015 zo 16. marca 2016. Podľa názoru dovolateľky vychádzala pri kúpe bytu (spolu so svojím nebohým manželom) zo základnej zásady katastra nehnuteľností - zásady hodnovernosti a záväznosti údajov katastra a s ohľadom na uvedené bola (spolu s nebohým manželom) pri kúpe bytu presvedčená, že kupujú byt od vlastníka, keďže podľa zásady hodnovernosti a záväznosti údajov z katastra platí, (že napr. údaje o vlastníkovi) sú hodnoverné, ak sa nepreukáže opak. Preukázať opak možno len na základe autoritatívneho právoplatného rozhodnutia štátneho orgánu (inštitúcie), ktorý zákonným spôsobom preukázateľne vyvráti zápis v katastri nehnuteľností, pričom na preukázanie opaku nie je postačujúca pochybnosť, či podozrenie. Na základe uvedeného mala za to, že boli s manželom pri kúpe bytu dobromyseľní a podľa § 130 ods. 2 Občianskeho zákonníka mali právo na plody a úžitky z veci po dobu oprávnenej držby. Argumentovala, že jej dobromyseľnosť sa skončila až právoplatným rozhodnutím súdu prvej inštancie sp. zn. 5 C 17/2006 o určení vlastníckeho práva k bytu v prospech žalobkyne, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 19. februára 2010. Uvedený záver podporuje konanie žalobkyne, ktorá podala trestné oznámenie v roku 2005, žalobu o určení vlastníckeho práva v roku 2006, ale žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia a ž p o právoplatnosti rozhodnutia o určení vlastníckeho práva v roku 2010. Uviedla, že z konania žalobkyne je možné domnievať sa, že ani žalobkyňa si nebola istá výsledkom svojej určovacej žaloby. Záverom poukazujúc na judikatúru (stanovisko najvyššieho súdu ČSR schválené občianskoprávnym kolégiom NS ČSR 30. decembra 1982 č. Cpj 40/82, uverejnené pod Rc 22/1983, rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 113/2007 z 25. septembra 2008 a rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky z 27. októbra 2011 sp. zn. 22 Cdo 4370/2009) konštatovala, že užívanie veci oprávneným (dobromyseľným) držiteľom nie je bezdôvodným obohatením.

4. Žalobkyňa v písomnom vyjadrení k dovolaniu navrhla dovolanie ako nedôvodné zamietnuť a súčasne žiadala priznať trovy dovolacieho konania.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil splnenie predpokladov pre odloženie vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia v zmysle § 444 ods. 1 CSP a v súlade s ustálenou praxou tohto súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

7. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred civilným súdom, vrátane dovolacieho konania (m. m. I. ÚS 4/2011). Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (napr.

rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 1 Cdo 54/2017, 2 Cdo 198/2017, 3 Cdo 42/2017, 4 Cdo 95/2017, 5 Cdo 87/2017, 8 Cdo 99/2017).

8. Aj po zmene právnej úpravy civilného sporového konania (vrátane dovolacieho konania), ktorú priniesol CSP v porovnaní s predchádzajúcou právnou úpravou, treba dovolanie naďalej považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie aj podľa novej právnej úpravy nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (k tomu porovnaj napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012).

9. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená, musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je skôr reštriktívny výklad (napr. rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 1 Cdo 26/2017, 2 Cdo 154/2017, 3 Cdo 42/2017, 5 Cdo 12/2017, 7 Cdo 163/2017, 8 Cdo 73/2017).

10. Podľa § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

11. Z hľadiska posúdenia prípustnosti dovolania je teda podstatné správne vymedzenie dovolacích dôvodov spôsobom upraveným v zákone (§ 431 až § 435 CSP), a to v nadväznosti na konkrétne, dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu. Pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, nemožno dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu podrobiť vecnému preskúmaniu v dovolacom konaní.

12. V danom prípade dovolateľka svoje dovolanie odôvodnila § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, k čomu dovolací súd uvádza, že uvedený dôvod prípustnosti dovolania predpokladá, že dovolateľ v dovolaní vymedzí práve tú právnu otázku (nie inú, resp. neuvedie žiadnu), od vyriešenia ktorej záviselo dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu.

13. Podľa § 421 ods. 1 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa dovolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. V ustanovení § 421 CSP je výslovne zakotvená záväznosť judikatúry ako nepriama záväznosť vyplývajúca z jej osobitej povahy, kde rozpor s judikatúrou zakladá možnosť dovolacieho prieskumu.

14. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

15. Z citovaných zákonných ustanovení je zrejmé, že na to, aby mohol dovolací súd podrobiť dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu vecnému preskúmaniu v dovolacom konaní z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci, musia byť splnené predpoklady prípustnosti dovolania zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, uvedeného pod písmenom a/ až c/ ustanovenia § 421 ods. 1 CSP a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v zákone (§ 431 až § 435 CSP).

16. V prípade dovolania, prípustnosť ktorého vyvodzuje dovolateľ z § 421 CSP, má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) kľúčový význam. Závery o (ne)prípustnosti dovolania prijíma dovolací súd na základe dôvodov uvedených dovolateľom (porovnaj § 432 CSP). Výsledok posúdenia prípustnosti dovolania je teda podmienený tým, ako dovolateľ súdu vysvetlí (konkretizuje a doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky súdu a zároveň pri ktorej riešení sa dovolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Tento dôvod prípustnosti sa teda viaže na ustálenú judikatúru najvyššieho súdu, ktorá nebola rešpektovaná zo strany odvolacieho súdu, a to konkrétne v tom, že dovolací súd zaujal iný

právny záver, než aký v konkrétnej právnej otázke zaujal najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach.

17. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa opiera o § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, by mal dovolateľ: a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ vysvetliť (a označením rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, c/ uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená. Sama polemika dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a/ CSP (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 203/2016, 2 Cdo 54/2018, 3 Cdo 6/2017, 3 Cdo 67/2017, 4 Cdo 95/2017, 7 Cdo 140/2017).

18. Len konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa riešil odvolací súd nesprávne, umožňuje dovolaciemu súdu posúdiť, či ide skutočne o otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a či sa pri jej riešení odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP), alebo ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP) alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. c/ CSP).

19. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom).

20. Ak dovolateľ v dovolaní, prípustnosť ktorého vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, nevymedzí právnu otázku a neoznačí ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa podľa jeho názoru odvolací súd odklonil, dovolací súd nemôže uskutočniť meritórny dovolací prieskum, hranice ktorého nie sú vymedzené. V takom prípade nemôže svoje rozhodnutie založiť na predpokladoch alebo domnienkach (o tom, ktorú otázku a ktorý judikát, stanovisko alebo rozhodnutie mal dovolateľ na mysli). Ak by postupoval inak, rozhodol by bez relevantného podkladu. Na druhej strane, ale v prípade absencie vymedzenia právnej otázky a bez konkretizovania podstaty odklonu odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, nemôže najvyšší súd pristúpiť a ni k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd a v súvislosti s tým „suplovať“ aktivitu dovolateľa (advokáta, ktorý spísal dovolanie a zastupuje dovolateľa), z vlastnej iniciatívy vyhľadávať všetky rozhodnutia dovolacieho súdu, týkajúce sa danej problematiky a následne posudzovať, či sa odvolací súd odklonil od názorov v nich vyjadrených; v opačnom prípade by dovolací súd uskutočnil procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum, priečiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj (konkrétne) účelu ustanovenia § 421 ods. 1 CSP (pozri Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. BECK, str. 1382 a rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 14/2018, 2 Cdo 167/2017, sp. zn. 3 Cdo 28/2017, 5 Cdo 13/2018, 7 Cdo 114/2018, 8 Cdo 78/2017).

21. Dovolateľka videla dovolací dôvod uvedený v § 421 ods. 1 písm. a/ CSP v tom, že odvolací súd dospel k nesprávnemu právnemu záveru ohľadom posúdenia nároku na bezdôvodné obohatenie, keď považoval bez právneho významu skutočnosť, či boli žalovaní, prípadne po akú dobu dobromyseľní v tom, že sa stali vlastníkami predmetného bytu a boli z tohto dôvodu oprávnení užívať byt vo vlastníctve žalobkyne, ktorým sa odklonil od ustálenej praxe dovolacieho súdu, poukazujúc na rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 5 Cdo 49/2010, nálezy Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. Pl. ÚS 78/06 zo dňa 16. októbra 2007, I. ÚS 143/07 zo dňa 25. februára 2009, II. ÚS 800/12 zo dňa 28. novembra 2012, III.

ÚS 147/14 zo dňa 28. januára 2016, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 549/2015 zo 16. marca 2016, stanovisko najvyššieho súdu ČSR schválené občianskoprávnym kolégiom NS ČSR 30. decembra 1982 č. Cpj 40/82, uverejnené pod Rc 22/1983, rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 113/2007 z 25. septembra 2008 a rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky z 27. októbra 2011 sp. zn. 22 Cdo 4370/2009.

22. Vychádzajúc z vyššie uvedených teoretických úvah dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľkou nastolená otázka nie je takou dovolacou otázkou, akú má na mysli ustanovenie § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Podľa obsahu dovolania dovolateľka považovala za nesprávny záver odvolacieho súdu týkajúci vyriešenia vzniku bezdôvodného obohatenia bez zreteľa na dobromyseľnosť žalovaných. Tento záver odvolacieho súdu ale nebol výsledkom aplikácie, či interpretácie konkrétneho ustanovenia právneho predpisu, ale bol výsledkom procesu komplexného vyhodnotenia skutkových okolností prejednávanej veci, ktoré v konaní vyšli najavo a ktoré v rámci zásady voľného hodnotenia dôkazov odvolací súd viedli k prijatiu tohto rozhodnutia. Pokiaľ dovolateľka s týmto právnym názorom nesúhlasí a poukazuje na jej (ich) dobromyseľnosť v zmysle § 130 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, ktorá otázka mala byť podľa nej rozhodujúca pri posudzovaní vzniku bezdôvodného obohatenia so zreteľom na § 458 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ide podľa názoru odvolacieho súdu o polemiku dovolateľky s právnym názorom odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia, či kritiku toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky bezdôvodného obohatenia, čo významovo nezodpovedá kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

23. Žalovaná v dovolaní nevymedzila právnu otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a následne malo zakladať nesprávne právne posúdenie veci. Bez uvedeného nemôže najvyšší súd pristúpiť k posúdeniu prípustnosti dovolania a v súvislosti s tým „suplovať“ aktivitu dovolateľky; v opačnom prípade by dovolací súd uskutočnil procesne neprípustný, bezbrehý dovolací prieskum priechiaci sa účelu ustanovenia § 421 ods. 1 CSP. Je tak nepochybné, že v dovolaní žalovanej absentuje zákonom požadovaná náležitosť - dovolacie dôvody v ňom nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 432 CSP. Absenciu uvedeného považuje CSP za dôvod pre odmietnutie dovolania pre neprípustnosť.

24. Dovolací súd si plne uvedomuje, že by bolo v rozpore s princípmi spravodlivého procesu, pokiaľ by sa pri posudzovaní dovolania uplatňoval prílišný formalizmus. V rozpore s týmito princípmi ale nie je prístup majúci na zreteli, že ustanovenia CSP vyžadujú istú mieru formálneho a obsahového vyjadrenia dôvodov, z ktorých procesná strana vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania. Text, ktorý žalovaná uviedla v dovolaní z hľadiska § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, neobsahuje exaktné označenie právnej otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. Na základe uvedeného bolo bez právneho významu, aby dovolací súd skúmal dovolateľkou označené rozhodnutia súdov (viď bod 21. tohto rozhodnutia).

25. Podľa § 447 písm. f/ CSP dovolací súd odmietne dovolanie, ak nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi, alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP.

26. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalovanej v zmysle § 447 písm. f/ CSP odmietol.

27. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

28. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.